

ԾԻՒՄԱԾԻՄԱՆ

ՃԵՐԻՏԷՅԻ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԵ ՍԱՅԻՐԷ

Ծրածան սենեակ 300 նուսիս վերին, սենեակ գլխին
Խոթանալ իշին 130 դր, վե ալթը այլը 75 դր, վե թաշա-
լար իշին բոթա բարաթը իշին օրադ, սենեակ գլխին
սաղ ազճե 130 վե ալթը այլը սախի 75 դր, տուր,
Պէհէր նիւսիսի 20 փարայա սաթըլըր:

Իլանաթըն պէհէր սաթըլըր իշին պիլինսի աշփա 3, իբինսի
աշփա 2, վե իւշինսի վե սաթըր աշփալար իշին 1 էր դր,
Իլան սըրաթընտա գոնուլմայան իլանն սաթըլըր 5 դր, տուր,
Մէքթուպ վե սայիրէ Ալաճա համամ ճիլարը ֆիւշիւք երաթը
խան 5, 1 օտաւտ Սահալ կիւրճեան իսմինէ կէճուտէրլէճէր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՏԱՐԵԴԱՐԸ ԶԻՅԱԼԵՐԻՆ

Պաղը ճիհէթլէրտէ, ղիյարէթ տէնի
լէն շէյնէն էմալլարը միւշահաւէ օլու
նուպ, վե պուշլարըն հէր պիլիսի պիւ-
րէր նէվ մէպտէլէրէ մէպի տիւր մէսէ-
լա, ատէթ օլմուշտուր եալընը պիւր
գուրու սէֆաաթ իշին բանայիլէրէ
կիթմէք, անճէ սարֆ իթմէք, պուսա
հիշ պիւր սուրէթտէ միւմանաաթ օլու-
նամազ, չունքի ատէթ թահլընտա-
տըր վե հիշ պիւր վազըթ ատէթէ դար-
չը կէլինէմէք:

Ատէթ օլմուշ տուր քիշիյէ, քէնտի
ֆամիլեա վե սիւպեանըն նաֆադասընըն
թէտարիքի իշին, պիւր ախլուլթա խու-
սուսունտա բանայիլէր ղիյարէթ իտիպ,
օնտա տաւտ ու սիթմա իլէ մէշղուլ օ-
լարադ, քէնտի մէնաֆիլի շախսիյէսի վե
այալ ու էվաթը նաֆադասընը թէտա-
րիքէ շալըլըր վե պուսա տախի քիմաէ
մանի օլմամազ:

Պու ղիյարէթ ճիլիք տէնիլէն շէյ, շէհ-
րի վե մէզհէպ ատէթլէրի տախիլինտէ
պուլունմասը իլէ, պիւր մէնֆաաթ մու-
հիպ թարիլլէր վե թէտալիլլէր մազա-
մընտա շէյլէր օլտուլունտան, հէր քէս
քէնտի սէրպէսթ ըէյի իլէ, հէր հալտէ
սէրպէսթ հարաքէթ իտէր վե շու ա-
տէթի անքեամընճա ինրա իտէր:

Պու ղիյարէթ ճիլիք տէնիլէն շէյ,
հաթթա իբի գօմիւ ալէյնիտէ տախի
ինրայէ կէլէճէք միւնասէպաթլար իտին:

տիկինտէն, պիւր տօսթուն պիւր գօմիւ
վե սայիրէլին տիւլիւնիւ մէվուտու վե
մէֆաաթը օլուր, հէր քէս գօշար, սէ-
հիմաւ օլուր, վե լէրէթլինտէ մէսուր,
վե եաւ ու մաթմէմիտէ միւ քէտտէր օլուր
վե սահիպի մաթմէմին կէօզ եալըլարընը
սիլէր, մուգատտէն թարիլլէր:

Խմտի տիմէք օլուր քի, պիլիմ միւ-
լէթլին ղիյարէթ ճիլիլլէրտէ միլլէթլին շու
մէնէրլէթլինէ սէհիմաւ օլուր, վե միւ-
լէթ սիւրուրլէթլին աշղընա նուշ իտիլէն
պատէլէրինէ քեաթէտա օլուր, ֆադաթ
նէ տիւր շու մէնէրլէթլին էսպապը. պու-
նու լէնտ կիւն ազատէմի պէյան իթմիք.
միլլէթ էվաթլարընըն շու հալլէրի, տա-
հա պիւր քէօլլէ աշղընա ինրա օլմադտա
տըր ախիք ճայիլ տիւր:

Կէլլէթ մատտէմիլլէ. հէր նէ օլուր
խա օլտուն, մատամ քի պիլիլլէրէ քէսան
պիւր արայա կէլիպ, մէպտէ մէպալէյէ
սէօհպէթ սէօհպէթէ, նաղմէ նաղմէյէ,
հիլիլլէթ հիլիլլէթ վե սայիրէ խուսուտա
պիւրպիլլէրինէ պաղլանըպ վե սէնէտէ
պիւր տէֆա օլտուն շու էօթէտէն պէրի,
միլլէթ իմիլլէտէն իւշ նէֆէրլինսի պիւր ա-
րայա կէլմէսի, վե իւշինսի սէօղիւ պիւր
իթթիֆադ պուլմամաթը թէվաթուրու
եալալ եալալ տէֆ վե նապէտիտ օլմա-
սընա, պիլլէթ պուստան մատէ սայիր պիւր
թէտալիլ պուլունմամազ. իլլէթ պուսուն
իշին տիւր քի, պիլլէթ միլլէթ իմիլլէտէ պէյլլէ
զիննէթլէրին քէսթլէթ պուլմամաթը վե
պէյլլէ պիւր մուգատտէս վե միւֆիտ թա-
րիլլին մէգատըրը պիլլինմէմիսի իշին է-
սէֆ իթմիլլէտիք:

Չունքի, պիւրիք վե իթթիֆադըն
մուհասթէնաթը պիլլարար վե հուսուտ
սուգ տուր, չունքի նէ գատար իթթի-
ֆադ, օլ գատար էյլիք, նէ գատար
մուհիպ վե մահպուպ, օլ գատար մու-
ալլէնէթ. իշլէթ պուսուն թատիք իտէր,
պու սէնէլին ղիյարէթ ճիլիլլէրի:

Չունքի պիլլ իթթիֆադ շու ղիյա-
րէթ կիւնա լաւըր օլտա պիւրատէրլէր,
աղըր աղըր մէսարիլլէր իտիպ վե միլլէ-
թլին գալպինէ շու կիպի պիւր մուգատէս
մէպտէլին թէմէլինի գուրտուգ տան սօն-
րա, եալընը պիւր թէմէլէ տախի դանա-
աթ իթմէյիպ, թէմէլլէր իթմիլլէրի
նուրանի պիլիանըն պիւր ուճունու իսիւ-
տայը Ուլէմէնա հաղրէթլէրի հուղու-
րունա թադաթիլ իթմէք տէ տիւրլէր:

Էվլլէթ պու ղիյարէթ ճիլիլլէր, սայըր
ղիյարէթ ճիլիլլէրէ էմալ օլմամազ, չունքի
սաթըլըր իշին, նիլլէթլինսի հիշ պիւր շէյ
մէնֆաաթը օլմամազ տան մատա պիլլէթ
քէնտի նաֆադասընտան տախի մահրուժ
գալարըլարըր ալլէրա իբէն, շու Պէյ-
գօզ ղիյարէթ ճիլիլլէրի իթթիֆադլար վե
ընկերութիւնլար թէշըլ իտիպ, ֆադը-
րա նաֆադա, վե ճահիլլէ իլլիմ թէտարիք
իթմէք իշին, շու ղիյարէթլին ինրաթընա
թաճիլ իթմէք տէ տիւրլէր:

Էյլլէ իսէ տիմէք օլուր քի, պու ղի-
յարէթ Սահմանադրութիւնուն էէվմի
սէնէվիսի իշին տէյիլ, իլլա միլլէթ թէ-
գատտիւմիւնէ պիւր թէտալիլ, վե մու-
հապալլէթ իադատընա պիւր տէսիսէ. շու
թէտալիլ վե տէսիլլէրին մէպտէսի միլլէ-
թէ պիւր մուալլէնէթ իթմէք տէն իպարէթ

տիր, եօզսա, եալընըդ պիր խէյալտէն իպարէթ օլան պիր Սահմանադրութիւն իշխն, պու գաաար ալթ իւսթ օլմագ քեարը աղըլ աէյիր տիր:

Թօք-գարու 23 մայիս, 1871

... Խմբագիր:

Քանիցս անգամ է Ձեր Ծրամանի թերթից մէջ թաղիս նկատմամբ յօդուածներ կը հրատարակէք. որոնք՝ յաւօք կըսենք, որ անստոյգ աղբիւրներէ քաղուած ըլլալուն յայտնի նշանները կը կրեն, բայց որովհետեւ Յօդ. Թուով ճշմարտութիւնը անկողմնակալութեամբ հրատարակելու համար Ձեր օրագրոյն էջերը բաց ըլլալը անկեղծաբար կը խոստանաք, ուստի նախ քան զՊ. Գ. Ա. կը փութամք Ձեր արդարասիրտութեան մէկ փորձը տեսնել:

Արդարեւ մէն մի լրագիր բառ իւրումն չափու պարտաւորութիւններ ունի, առաջինը ինչպէս որ գուք ալ կը խոստովանիք. առանց կողմնակալութեան ճշմարտութիւնը յայտնելն է. երկրորդը՝ ընդհանուրի օգտին համար՝ մասնաւորութիւն մը թէ եւ գծկամակի, թէ եւ վնասուի, ազատապէս զրուցելն է. որ եւ է անձ մը չը վնասցնելով՝ չը սրդողցնելով լրագրութեան պաշտօն վարելը բնաւ երբէք չընելու հաւատար է, վասն զի կարելի բան է պախարհիս վրայ ցուցնել այնպիսի տեղ մը, ուր գտնուող ամեն Հայեր անկեղծաբար զիրար սիրեն, զիրար զգուհեն, եւ ամենը Ազգին կամ ընդհանրութեան օգտին համար միմեանց օգնեն. եւ եթէ այս այսպէս է, ինչ իրաւամբ ելլենք թողէս պահանջել այնպիսի բան մը, որ ուրիշ տեղ անկարելի է. եւ եթէ այսպէս, ինչ արդարասիրտութեամբ ելլենք պաշտպանել թաղիս մէջ այնպիսի մաս մը որ փոքրագոյնն է:

Թէեւ սիրե ի է մեզ այնպիսի քննադատութիւն մը որ կրքէ ազատ, որ եւ է անձնական կամ վնասակար նկատումներէ հեռի, հասարակաց շահուն օգտակար եւ որ կը բողոքէ որ եւ է զեղծմանց դէմ, սակայն քննադատութեան մը որ ասոնց հակառակը ենթադրել կուտայ, կ'արծնեք ինչպէս մեզ, նոյնպէս ալ Ձեզ զգուհի է. ուստի Ձեր այն մէկ քանի թերթով հրատարակեալ յօդուածները՝ եթէ գիտնալիք թէ ընդհանրութեան հակառակ՝ մասնաւորաց կորուսած, փոխած դատը պաշտպանելու՝ ճշմարտութեան դէմ զինելու քննադատութիւնը եւն հաւատար ենք եւ ոչ իսկ Ձեր գրիչը առայնս չարժեքու աշխատութիւնն յանձն կառնուիք, ինչ որ է նէ՝ այսչափ ըսելէն ետեւ քանի մը սխալ հասկցուածներն ալ համառօտապէս ուղղելէն ետեւ Ձեր 6 հարցմանց կը պատասխանենք, թէ եւ չենք ուղեր անցած գացած կամ թէ Գնչին իրերու վրայ՝ որ բնաւ արժէք իսկ չունին, Ձեր պատուական թերթը մոտակ:

Եւ նախ՝ սա կըրենք կարծելով թէ Պատրիարքարան երկու կողմերը առ երեսո հաշտեցուցեր է, զնոյն կը դատաքննէք ըսելով թէ՝ մէկ մասին սրտիցը մէջ պաղութիւնը տիրեր է: Պատրիարքարանը բնաւ երբէք երկու կողմերը հաշտեցուցած չէ. այլ օրէնքը ճշգիւ դործադրած. եւ ինչ ըսել է երկու կողմեր, քանի որ ինչպէս ըսինք, մէկը ընդհանրութիւն է եւ միւսը մասնաւորութիւն: Նա՝ արդարեւ թաղիս խնդրոց մէջ այնպիսի անաչառ՝ օրինաւոր եւ մասնաւորներն ընթացք մը բռնած է, որ արդար եւ զովելի եւ քան զամեն բռնած ընթացք կը գերազանցէ իր քննութեանց մէջ. եւ ճշմարտութիւնը այնպէս երեւան ելած, չենք ուզեր յիշել հոս այն մասնաւորապէս պարագայները, որք արդէն ժամանակին լրացիրնեով ի լուր աշխարհի հրատարակուեցան ըստ մեծի մասին, եւ յամօթ արարին խոռովութեանց եւ յուղմանց հեղինակները. որոնք Ազգային ամեն օրէնք իշխանութիւն վարչութիւն, իրաւունք, եկեղեցին եւ ընդհանրութիւն առ ոսն կոխելով՝ մինչեւ անգամ յանդգնեցան լարծրատոծման անձանց վրայ իրենց յոյսը դնելով Բ. Դրան ալ աղերսադիրներ տալ, աղերսադիրներ՝ որք իրենց դատապարտութիւնը եւ Ազգային բնորոշութեան կամ ընտրելիութեան իրաւունքներէն զրկուելէն ուրիշ բանի չը ծառայեցին, եւ եթէ ճշմարիտը ըսել հարկ է, Պատրիարքարանը նա՝ մասնաւոր ի նորին այդպիսեաց չառ մեզմ կերպով վարուեցաւ. այնպէս ինչպէս հայր մը իր անառակ եւ անհնազանդ սողուն, եւ եթէ եղելութիւնը այսպէս է, նախատողը պաշտպանուեցան, եւ նախատուողը արհամարհեցան ըսելը, նոյնպէս անոնց ձեռքէն զարոյցը եւ եկեղեցին կորցնելն ըսելը ինչ արժէք կրնայ ունենալ, մասնաւոր այդպիսեաց համար դրոյրոցի հոգ տարած են ըսելն ալ ինքնին անբնական եւ ընդդէմ տրամաբանութեան, վասն զի ամենայն ծառ ի պտղոյ իւրմէ ծառաչի. եւ քանի որ 1867 տարին կազմուած Լեւոնեան ընկերութեան ինչպէս քայքայութիւնը եւ տողը ըստ մեծի մասին ցրուած ըլլալը՝ թաղիս մէջ ոչ ոք չը գիտցող չէ. ուստի «Եանկըն գուլէսինի ճէպնէ սաղլամազ բրօլաօրնա չըգըլմաօր» ըսելը որ տեսակ անկողմնակալութեան կրնայ յարմարիլ արդեօք:

Առ այժմ այսչափ իսկ գալով վեց հարցմանց.

1. Թէ հասարակութեան երկու կողմ ըլլալը անտեղի է, ասի արդէն ինքնին կը լուծուի:

2. Թաղական խորհրդոյ օրինաւոր կամ ապօրինաւոր ըլլալն ալ արդէն չառնոց ի վեր լուծուած ըլլացած խնդիր մըն է, զոր նոյնպէս վերոյիշեալ խօսքերը կը մեկնեն:

3. Եկեղեցւոյ մէջ կիրակի օրերը ժամկոչներէն եւ քանի մը ծերունիներէն զատ ոչ ոք չգտնուելուն դալով, չենք գիտեր թէ

բաւական թուով ժողովուրդը՝ աննիւթ է. ակններ են, որ աչաց չեն երեւիր, է՛հ եթէ կայ Թօժա առաքեալի հաւատքէն եղող մը, կրնայ գալ եւ Ս. պատարագի ներկայ գլուհուելով, երգեցիկ մանկանց ձայնակից Արմօնիկի ամրոթալուր ձայնն ալ կ'լսէ, բայց թէ որ բնաւ Ս. պատարագի ատեն եկեղեցի ոտք չկոխող կայ նէ, Հայ-Գօթիւնի կարմիր հասարակապետականներու անդամոց մէջ կրնայ տեսնել, որք յայտմ մասին ի ըսկըզբանէ անտի նշաւաւոր են, բայց թէ որ շատերը ասոյիս անդին ժամանակ կանցուեն, ասի միմիայն Թօժ-գափուցուոց համար չէ այլ ուրիշ տեղեաց համար ալ, եւ ասի լուծուողութեան մէկ նորաձեւութիւնն է է կարծենք:

4. Քահանայից Յը մէկ կողմ եւ իր մէկ կողմ կըսէք, կրնաք բաղդատել երեքը մէկին հետ, բայց սա ալ հարկ կը համարինք ըսել թէ, Թաղ. խորհուրդը քանիցս անգամ գրաւոր կերպիւ աղդարարութիւն ըրաւ նոյն մէկ քահանային՝ ներկայանալ խորհրդարանը եւ եթէ բողոք մ'ունի, բողոքէ, բայց նա կը լռէ, սակայն կէտ մը կայ, զոր կըստիպուինք ըսել թէ, այդ քահանային պատուաւոր ծուխերը՝ ասկէք քանի մ'ամիս յառաջ՝ զինք իբրեւ սաներէց քահանայ բնաւ երբէք չընդունելու համար բողոքագիր մը թէեւ ստորագրեցին, բայց Պ. Գ. Ա. ի միջամտութեամբ այդ բողոքագիրը դեռ ստորագրողաց քով կը կենայ, զոր եթէ կը կամիք, զայն եւս ձեզ կը խրկենք հրատարակելու խնդրանօք:

5. Արական սեռի դպրոցի համար կը հարցնէք թէ, խղճալի վիճակի մէջ չէ՞ կ'պատասխանենք թէ չէ. մասնաւոր որ ամէն ատենէ աւելի բարեկարգ վիճակի մէջ է բաղդատմամբ անցեալ վիճակին, տղայոց հասակին. եւ եղած ծախքին, հոգաբարձութիւն մը որ եկեղեցւոյ անտուկէն ամսական 4-5000 դուրու ջնջին գումար մը կ'առնէ՝ պակասը Լեւոնեան ընկերութեան արօքը եւ տղայոց չարաթականներէն հաւքելով կը հսկէ, սակայն քանի որ ամէն բան լուսոյ մէջ է, մը անգութ սիրտ մը անգութ խիղճ ճշմարտութեան դէմ աքացել եւ ձեր պատուական թերթը՝ զձեզ խաբելով, իրեն գործիք ընել յանդգնած է. ա՛հ մենք կը ճանչնանք սոյն ծամածուռ մարդուն գրիչը, որ կուզէ հոգաբարձութեան անդամոց սիրտը վիրաւորել եւ զիրենք կասեցնել, բայց ոչ ոչ, կը սխալի, մասնաւոր ասանկով հոգաբարձութեան անդամոց աւելի ձիգեր թափելու խթան մը կը լրլայ: Խթան մը՝ որ հոգաբարձութեան մէջ գտնուող էն երիտասարդին ալ ուղած բանը այն է, քանի որ նորա դպրոցասիրութիւնը ազգասիրութիւնը եւ եկեղեցասիրութիւնը նոյն իսկ թշնամիք կը խոստովանին, նոյնպէս նորա ջանքը, ինչպէս արական սեռի, նոյնպէս իգական սեռի վարժարանաց:

6. Այդ լոկ անուամբ ընթերցարան մը

գտնուիլը եւ դայն գինեւան փոխելու փա-
փայները եւ կոխները անտեղի են կը հար-
հարցնէք. այդ հարցման առ այժմ սա չափ-
կը պատասխանենք թէ, լոկ անուամբ ըն-
թերցարան չէ այդ, եւ որ աչս ունի տե-
սանելոյ՝ տեսանէ, անցեալ տարի ճիշդ այս
ատեն թաղիս մէջ պատուաւոր անձինք, ո-
րոնց մէջն էին դպրոցի հոգաբարձութեան
անդամք, ուղեւով դպրոցի ձեռնտու Լեւոն-
եան ընկերութեան կեդրոնատեղի մը հաս-
տատել՝ եկեղեցւոյս կալուածներէն զրեթէ
ամայի մնացեալ եւ լամական հազիւ հազ
150 դուրուշ ամական բերող սրճարանը
աւարեկան 3300 դուրուշ կանխիկ վճարելով
վարձեցին, եւ սոյն սրճարանին համար գատ
ընկերութիւն մը հաստատուեցաւ Լեւոն-
Հայկեան անուամբ, սոյն հաստատութեան
200 լիւրայէն տւելի ծախսեցին շէնքը մեծ-
ցուցին դարդարեցին. ուստի սոյն սրճարա-
նին համար եթէ փափագներ եղան՝ զանի
Ստաթիոյ Հայկական ընկերութեան Զրո-
տարանին նմանցնելն եղաւ. իսկ եթէ յուզ-
մունքներ կան, այն ալ այն մէկ քանի ան-
ձինքներէ է, որոնցմէ մէկ երկուքը գինե-
պաններ ըլլալով՝ եւ որոնք իրենց կեան-
քին մէջ ազդին օգտին համար՝ չէ թէ գոր-
ծել, այլ փափագին իսկ մտաւորն չանց-
նելով վախճալով որ մի գուցէ իրենց գինե-
տունները մնասուն, ամէն ջանք, ամեն
քրտինք, ամեն մեքենայութիւնք, ինչ-
պէս ասկէց յառաջ ըրին եւ յաջողեցան
դարձեալ ի գործ կը դնեն. բայց թող չը
վախճան այդ շահասէր խեղճ անձինք, վասն
զի այս զրոտարանը բնաւ իրենց խմելու եւ
վաճառելու օգիտն արդեւ չկրնար ըլլալ,
ոչ ալ իրենց ընթերցասիրութեանը, որ համ-
րիչի պէս բերանին էլէք ըրած են, վասն
զի այս զրոտարանս ոչ տալով փարանոց օգիտ
գինեւան եւ ոչ ալ արբեցողաց կեդրոն մը
չէ. ինչպէս իրենք ալ մենէ չատ լաւ գի-
տեն, Առ այժմ այսչափս բաւական.

... խմբագիր, թեւեւ յօդուածներս քիչ
մը երկար եղաւ, բայց ըստ ձեր խոստման
եւ ի սէր արդարութեան եւ անկողնական-
լութեան առաջին թերթերուն մէջ ասպը-
ջականելու պատիւը կը յուսամք որ չնորհ
կրնէք:

Որով մնաւ յաւէտ երախտապարտ ձեզ.
Օգնէ Տալէֆեան Յարութեան Յովնանեան
Քերէի Փաշեան Արշէի Էֆենեան
Մ. Մ. Մկրտչեան

— Պուրսատան կէլէն համատեղութեան
նէղարէն, արժ. Ամբրոսիոս վարդապետ
չէհրի մէզբիւրէ մուվասէթէթլինտէ.
հիւքիւմէթ գաբուսունտան քիլիսէ գա-
բուսունտ գատար իսթիգպայէ չըգան
ահայի, 1000 վէ 1500 նէֆէրէ գարիպ
պիր իլդիհամ իլէ, միւմաիլէյհի գար-
չըլամըչլար, վէ իլէրինտէյաւաչնորդու.

մուզ նէրէտէ գալար տէյերէք իտիլէն
նիտալարա, քիլիսէյէ էնիպ, վէ եարըմ
սաաթ մըդտարը իթտիլէրի պիրնութգ-
տա, քէնտինին օրաեա միւսալահա իլին
եանի հաշտութիւն իլին կէօնտէրիլիլ
օլտուղունու իսթար իլէ, ահալինին քէ-
մալը մէմունիլէթ վէ մահալըլիլէթինի
պատի օլարագ, մէսէրէթի աղիմէ իլէ
գապուլ օլունմուշլար տըր.

Պիղարժ. Ամբրոսիոս վարդապետին պիր
սահիպի տիրայէթ օլտուղունու զաթէն
պիլտիկիլիլ իլին, ինչալահա եագըն վա-
ղըթտա շու գըյլ ու գալըն տէֆ ու իղալէ
օլմաը հապտաիլինի տալի քէմալը բա-
յէթ իլէ նէչը իտէճէկիլ.

— Տիւնքի կիւն, Գայսէրիլէյի պիր
հէմէհրիլիլ թարաֆընտան մէզբիւր
չէհրին ահալիսի վէ մէթէպլէրինտէն
պահս իտէն պիր մէթուպ կէլմիլ իտէ
տէ, թէհսիլ իլէ պէյան իտէրիլ քի,
ղաղէթամըղ պաղլանտըղտան սօնրա եէ-
տիմիլ վալը օլմուշ տուր.

Պիղիմ էֆեարըմըղ, պաշլըմա միւ-
լէթին մէթէպլէրինտէն պահս իթմէք
օլուպ, վէ պիղէ հէմէֆքար պուլու-
նան ըսյէթլու վաթանտաշըմըղ էֆէնտի-
լէրին, շու խուսուտա իպրաղ իթտիլ.
լէրի էսէրի հիսսիլէթլէրինի խասթէթէն
թահսին իլէ շու հիսսիլէթլէրինտէ իճապ
իտէն միւտալէմէթլէրինի տալի մաթ-
լուպ իտէրիլ.

— Շու մինասիպէթ իլէ պէյան իտէրիլ
քի, թալաստան պահս իտէն իրմէնի իւլ
իպարէ Հայկ մէթթուպունուն թարիսի,
մայիս 1 օլաճագ իքէն, սէհվէն 11 օլ-
մուշ տուր. շունքի պու զաթ թարա-
ֆընտան տալի պաղը մալիւմաթլար վի-
րիլիլ իտէտէ, պիղգարուր տէֆայը ա-
խէրէ թէրի իթմիլիլ.

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Վերսայլտան Շերպուրկ չէհրինէ
կէօնտէրիլէն թէլէկրաֆնամէլէրին մաա-
լինէ նաղարէն Շերպուրկ հափսխանէսինէ
վերսայլտան պին նէֆէր գատար առաթ
թարաֆընտան թուլութան եէսիրէր
կէօնտէրիլէքտէ օլտուղունտան, պուն-
լարտան եալընըղ ֆէսատ պաշլարը վէ
մուհրիլէրի հըֆղ օլունարագ տիկէրէրի
ալը վիրիլիլ.

Սաթօրի օրմանընա եէսիր կէօթիւ-
րիլէն ֆէսատ կիրուհի տիւնքի կիւն
հափս օլտուղլարը սամանըղա աթէշ վի-
րէրէք գաշմագ իսթէմիլլէր իտէ 29 նէ-
ֆէրի թուլութարագ Սէն Տընի մահպուս-
խանէսինէ կէօնտէրիլիլլէր տիր.

Էհլի ֆէսատըն տալիլէ նաղըրը տա-
լի տիւնքի կիւն վերսայլլար թարա-
ֆընտան թուլութարագ օլունա տիկիլ-
միլ տիր.

Քէզա բաղար կիւնիւ սապահըն սա-
աթ իքիսինտէ գօմիւն մէհրիսին սէր
աղալարընտան Տըրէօր նամ զաթ գուր-
չունա թուլութու.

Էհլի ֆէսատըն գարըլարընտան պիրի
տիւնքի կիւն գուրչունա տիկիլմէզտէն
մուգատտէմ, մէրգ ումէ մահպուսխանէ
արգատաշլարընա պիր նութգ իրատ իլէ
վերսայլ հիւքիւմէթի նիղամիլէսինէ գար-
չը պունլարը թահրիլ իլլէմէքտէ օլտու-
ղունտան սայըր պիր օտայա վաղ օլուն-
մուշ տուր.

Սէնսիր նամմէքթէպտէ տիւնքի կիւն
էհլի ֆէսատ թարաֆընտան 4000 եէսիր
կէօնտէրիլիլ.

Էրպապը ֆէսատ թարաֆընտան օ-
լուպ իւլիս նամ զաթ տիւնքի կիւն տէր-
տէսթ օլունուպ զապլիլէ մահպուսխա-
նէսինէ կէօնտէրիլիլ տիր.

— Հէր կիւն վերսայլ 1000 նէֆէր
եէսիր կէլմէքտէ, վէ ահալի թարաֆըն-
տան պունլարա ֆէվգէլատէ հագարէթ
օլունմագտա տըր. պու եէսիրլէրին ի-
լինտէ պաղը էրպապը ֆէսատ ասաքի-
րինին էլպիտէլէրի թէրա կիլտիլիլիլտիլ,
վերսայլ հիւքիւմէթի նիղամիլէ ասքէրի
հէր նէ գատար մէն իթմէք իսթէյօլաթ
իտէտէ, ահալի պունլարըն եանընա վա-
րարագ, եիւղլէրինէ թիւքիւրմէքտէ,
մուշտալամագտա, վէ հէր նէվի գապիհ
քէլամլար սէյլէմէքտէ տիր. հալ պու քի
պաղը փարիլտէն կէլէն եէսիրլէրին ի-
լինտէ սուչուղ վէ պիկիւնահ ատամլար
տալիս պուլունույօր, չիւնքի հէր հանկը
էվաէնքի վերսայլ ասքէրի թարաֆըն-
տան պիր ասաթ մէյտանա չըդարըլլօր
իտէ, օլանէնին իլինտէ իգամէթ իտէն-
լէրին քեաֆֆէսի տէրտէսթ օլունմագ-
տա, վէ հանկը էվաէն քի վերսայլ ա-
սաքիլի իլգէրինէ գուրչուն աթըլըրսա
պու կիպի խանէլէրին պիլ ճիւմէ ահա-
լիսի վերսայլ ասքէրլէրի թարաֆընտան
եէսիր թուլութուլլար տըր.

Փրէլ ասիլըն իւմ վէ քահր օլունմագ

Մատամ Հօսմանըն պուլունտուղու
հափսխանէյէ տիւնքի կիւն յէնէրալ
Տօմարօվսքի թուլութարագ նաղլ օլուն-
մուշ տուր.

Ասաթլարըն սէրաօքէր մագամընտա
պուլունան միւմայիլէյհ ժէնէրալ Միւլէթ
նամ մահպուտէն ֆիրար իլլէտիկի կիւնիւ
իթմէսի կիւնիւ Օրնանօ նամ սօղագտա

վագի առաջ մեծերիսինն պիրնտէն
իւզէրինէ իւշ գարապինա պոչաւորա-
բագ, դուրչուն ետարաւորնն շիտտէ-
թինտէն տիւնքի կիւն մեղքիւր հափս-
խանէտէ վեֆաթ իյէտի :

Եինէ երպարը ֆէսատըն գօմանտան
լարնտան օլան Եէնէրալ Տը Լէքիւղ
Շաթօտո նամ մեծերիստէ վէրապլըրա-
գարը մուգավեմէթ իյէտիկի ղէման
պուրնորն թարաֆընտան աթլան պիր
գուրչունտան էօլտիւրիւլիւ տիւր, էօլ-
մեղտէն էվէլ իւզէրինէ պիւր տիւլար
գըսմը եղըրմըլ օլտուղու ճիհէթլէ,
չէհրէսի վէք զիյատէ պօղուլմուշ իտի,
իւզէրինտէ պուլունան էվրագլարտան
մումայիլէյին սահիհ Եէնէրալ Տը Լէք-
լիւղ օլտուղու աշիքեար օլմուշ տուր :

Ասաթ Եէնէրալարնտան օլան Պիւ-
սոն նամ զաթ իլէ Գօմիւն մեղիտի աղա-
լարնտան թալիլէրինէ նամ զաթ վէր
սայլլըր թարաֆընտան տիւնքի կիւն
գուրչունտ տիգիլտիլէր :

— Թայիլ նամ զաղէթայա մուխպիլէ-
րինտէն պիրի շու վէհի իլէ պիր պէնտ
եաղմըլ տըր :

Բաղար իրթէտի կիւնիւնտէն պէրու
Փարիզ սօղաղլարնտա երպարը ֆէ-
սատտան վէք չօգ ատէմին սիւրաթլէ
մուհաքէմէլէրինէ լույթլէ օլունուպ,
գուրչունտ թաթուլմուշլար տըր, Ու-
տինս սօղաղլնտա գուրչունտ տիգիլմիշ
օլան ՅԶ Նէֆէր ասաթ լաշէլէրի պիր
քէօշտէ եղըրմըլ իտիլէր, պուրնարն
պիրի չէհր միւսթմահըլ ապքերի ունի-
ֆօրմասըն կիյմիշ օլուպ, պանգնթօ-
լարագ իւզէրինտէ 150.000 ֆրանք պու-
լունմուշ տուր :

Գօմիւն աղաղարնտան վիար նամ
զաթ տիւնքի կիւն, թուրուլուպ գուր-
չունտ տիգիլմիշ տիր :

Սէնտիճէ չէօհրէթ քէսպ իթմիշ, վէ
սասաթ կիրուհիտէն պուլունմուշ օլան
միւսիւ կիւսթմալ Գուրպէնին տիւնքի
կիւն նաշէսի Սաթօրի օրմանընտա պու-
լունտու, զանն օլունտուղունտ կէօրէ
պուր ատամ վէրսայլլըրըն էլինէ տիւշ-
մէմէք իլին քէնտի քէնտիի ղէհիլէմիշ
օլտուղու թահագ գիւգ իթմիշ տիր :

Պու արաղըք Փարիզտէ հալաննն նի-
հայէթ տէրէճէտէ սըճագլըլը ճիհէթլի-
լէ երպարը ֆէսատըն քիւլլէթլի նա-
շէլէրինտէն իլէրուտէ գօլէրա կիւլի պիր
հասթաղըրն զուհուր իթմէմէսի իլին
մեղքիւր նաշէլէրին ուղագ մահալլէրէ
կէօնտէրիլմէլէրի, վէ պիզգարուր փա-
ղիգտէ գալանլարըն քեթֆիլէսինն իւ-
ղէրինէ քիւրէճ աթլըլա եանմալարընը

Փարիզտէ թապ օլունան զաղէթալար
նասիհաթ վիրմէքտէ տիրէր :

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Նիզամիլէ էվրագ միւսիլի մուա
վինի իղգէթլու Լէպիպ էֆէնտիլէ լիւթ
պէյի սանիլէ սընթըր սանիսի :

— Պէշինճի օրտույի հիմայուն եօգ-
լամանըլընտ թային օլունան ըրիթաթլու
նուրի էֆէնտիլէ լիւթպէյի սալիսէ :

— Տարը Շուրայը ապքերի նիզամ
տայիլէսի քիթապէթի մուալիլնի ըրի-
ֆաթլու Սհմէտ պէյէ լիւթպէյի սալիսէ
թէվճիհ պուրուլմուշ տուր :

— Տիւմնը իսթինաֆը թիճաթէթտէ
էճնէպի աղա պուլունմաղըր ճիհէթլէ
սիւֆէրայը էճնէպիլէ տէվէթ մէթպու-
ալարը թէպատսընն մէսալիհի վագա-
ալարընտա, տիւմնը մեղքիւրէ միւրա-
ճաթլարընտ մէսաղ վիրմէքտէ օլ-
տուղլարընտան, սիւֆէրայը միւմայիլէյ-
հիւմ իլէ վուգու պուլան միւզաքերէ
իւզէրինէ տիւմնը մեղքիւրտէ էճնէպի
աղա գապուլինէ ճանիլթի Պա ը Արտէն
գարար վիրիլէրէք օլ պատտէ պիր գըթա
նիզամմամէ տալի գալէմէ ալընպ տի-
վանի մեղքիւրուն օլ վէճ իլէ թէշքիլինէ
պու կիւնլէրտէ իրատէյի հաղրէթի ֆա-
տիշահը շէքէֆտուտուր պուրուլմաղըր
Լըվանա Հըրալտա մուհաթէր տիր :

— Շիրքէթի խայրիլէ վարօրըրըն հէր
կիւն թէմէթթուս վէ գաղանճլարընտը
թըրաղդա, օլ գատար տալի իտարէյէ
լայէթ իտիլօրլար կիւլի կէօրիւնիւր, վէ
պու քէյֆիլէթ իսէ պաղը կէօնտ, ահա-
լիլէ մաղարաթլըր սօղունույօր : Կէչէն
կիւն քէօրիւտէ պուլունան 4 նումէրօ-
լու վարօրուն իղտիհամը օլ տէրէճէ իտի-
քի, միւճէրլէտ պիր թէճիլքէ զուհուր
իտէճէկինի իտէֆ իտէն, պաղը ղէվաթ
ղայըլլար իլէ մահէլլէրինէ կիթմէյէ
մէճպուր օլտուլար :

Սճապա Շիրքէթի խայրիլէ, շու իլ-
թիքեայարտան միւթէվէլիտ սայիլ պիր
շիրքէթին մէյտանա չըղըպ քէնտիսինն
բաղապէթ իթմէսինտէն գօրգմաղ մը :

(Ֆար տիւ Պօսֆօր) :

— Կէչէն բաղար կիւնիւր Մաքրի քէօլ
ճիւլարընտա քեային թիմուր եօլ մէվի-
լինէ եաղըն պիր սօղաղտա պիր արապա
աթլը պիր գատըն իլէ պիր չօճուղու չըղ
նամըլ իսէտէ, իքիսիտէ տէր հալ թի-
մուր եօլ մէվիլիլինէ նաղլ իլէ ճէրիհա-
լարընքէք թէհիլքէյի օլմաղըր աննա-
չըլմըշտըր :

— Չաթը Շահանէին եալէլլէրին-
տէն օլան Սհմէտ պէյ, Սրգատիօն նամ
սէֆիլէյէ բաքիպէն Եէմէն ճանիպիլինէ
միւթէվէճիւհէն աղիմէթ իլլէտի, Սիւր
թաղըմընտ գարը մուղաֆիլէրանէ ճէնկ-
լէշմիշ օլան զաթը Շահանէ ապքերէրի-
նէ թէվզի օլունմագ իւղրէ, միւմայիլէյհ
օլ թարաֆա պիր խայը միտալար կէօ-
թիւրմիւշ տիր :

— Կէչէն կիւն Չօլրաֆօս էֆէնտի
իլէ Գարաթօտօրի էֆէնտի, Ֆէնէրտէ
վագը Բուճբաթիլիլինէ կիտիպ Պուլիար
մէսէլէի լուհանիլէսինն հալ ու թէս-
վիլէսինն տայիլ պաղը իֆատաթ իթ-
միշլէր իսէ տէ, իւպու մէսէլէնին հալ
ու բույլէթի իլին քիւշատ օլունան գօ-
միսիօնուն սէլահիլէթիլի թանըյամայա-
ճաղընը մումայիլէյհ բաթիլք թարա-
ֆընտան ճէվապ վէրիլտիլինտէն, Եինէ
շու մէսէլէ միւշէվէշ պիր հալտէ պը-
րագըլմըլ տըր :

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

Վէրսայ 7 յունիս

Մ. Սրնէսթ Ռիգարըն Ֆրանսա պան
գաղը նէղարէթինէ, վէ Մ. Բօլանըն տա-
լի տիւմնը մուհաթէպաթ նէղտինտէ
տէվէթլին տալա վէքեալէթինէ նասպ
օլունտուղու բէսիլ զաղէթատա կէօրիւ-
միւշտիր :

Մ. Լուլիլէ բաղար էրթէտի կիւնիւ
Փարիզտէ աթլու թէվզիֆ օլունտու
Լիօն իլէ պաղը սայըր մահալլէրտէ իլ-
թիլալ զուհուրինէ տայիլ օլան շայաթ
թէքղիպ իտիլմիշ տիր :

ԻԼԱՆ

Իստիլտար Տօլանճըլար մահալլէպի
համամընտա եանալմաղըք իտէն ֆղիլի
Սաաքէլիւն խաշիկ նամինտէ 14 չաղլա-
րընտա, օրթա պօլլու վէ էսմէր պիր չօ-
ճուգ, կէչէն բաղար սապահըսը իւս-
կիւտարտան վաքօր իլէ քէօքրիլէ չըգ-
մըլ վէ օնտան նէրէ կիթտիկի նամալիւմ
օլտուղունտան, մեղքիւր չօճուղու կէօ-
րէն, եալստ նէրէտէ օլտուղունտ պի-
լէնլէրին կիտիպ Բաթիլքիլանէյէ իսա-
պէր վիրմէլէրի եալստ կէօնտէրմէլէրի
խասսէթէն պէյան օլունուր :

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱՅ	ՄԻԻԷԼԼԻՅԷ
Յ. Ե. ՄԻՆԱՍԵԱՆ	ՍԱՀԱԿ ԿԻՐՈՅԵԱՆ
ՄԱԹՊՈՒԱՅԸ Ռ. Յ. ՔԻՐՈՒՅԵԱՆ	
ՖԻՆԱՆՍԱԶԸԼԱՐ, ԲԻԶԱ ՓԱԵԱ ԽԱՆ Ե. 3	